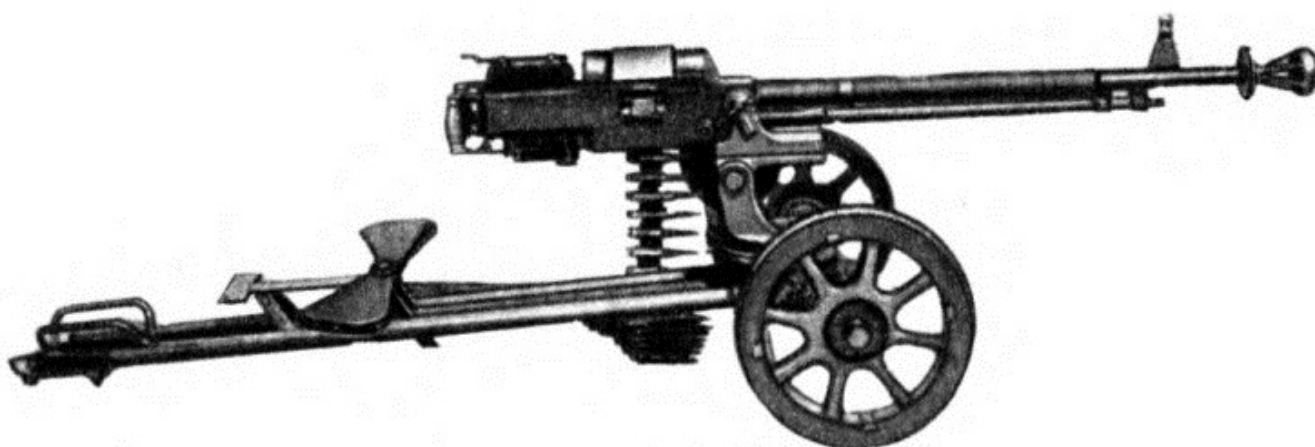

DSzK/DSzKM

**12,7 mm ciężki karabin
maszynowy DSzK obr./wz. 38
obr./wz. 38/46**

 OPISYBRON.PL

Wersja DSzK obr./wz. 1938

Historia konstrukcji

W 1930 roku Wasilij Diegtiarow opracował wielkokalibrowy karabin maszynowy DK. Jego układ konstrukcyjny, zasada działania, ryglowanie oparte były na innym dziele tego konstruktora – ręcznym karabinie maszynowym DP. Nie była to zbyt udana konstrukcja. Mimo przyjęcia broni w 1934 do uzbrojenia Armii Czerwonej, wyprodukowano niewielką jej ilość. Ostatecznie karabin został wycofany z uzbrojenia w 1939 roku. Równocześnie trwały prace modernizacyjne podjęte przez G. Szpagina i Kolesnikowa. Pierwszy z nich opracował mechanizm zasilania taśmowego typu bębnowego, a drugi – uniwersalną podstawę kołowo-trójnożną, która szybko mogła być dostosowana

do strzelania przeciwlotniczego. Broń ta została przyjęta do uzbrojenia w 1938 roku pod oznaczeniem DSzK (skrót od Diegtiariowa-Szpagina Krupnokalibriyj – Wielkokalibrowy Diegtiariowa i Szpagina).

Ciężki karabin maszynowy DK

W służbie niemieckiej przejęte egzemplarze broni otrzymały oznaczenie 12,7 mm schweres Maschinengewehr 268 (r).

W 1946 roku została przyjęta do uzbrojenia odmiana broni oznaczona DSzK obr./wz. 1938/46. Nazywana była ona także DSzKM. Podstawowa zmiana w stosunku do pierwowzoru polegała na zastosowaniu donośnika przesuwakowo-dźwigniowego. Daje on możliwość donoszenia taśmy nabojojowej z lewej lub prawej strony broni po odpowiednim przestawieniu elementów.

Wersja – DSzK obr./wz. 1938/46

Foto: Dawid Kalka – Skarżysko-Kamienna, Muzeum in. Orła Białego

Układ konstrukcji

Automatyka broni wykorzystywała energię gazów wylotowych odprowadzanych przez otwór w bocznej ścianie lufy. Ryglowanie zamka odbywało się za pomocą dwóch symetrycznych rygli oporowych odchylających się w płaszczyźnie poziomej. Mechanizm uderzeniowy typu bijnikowego. Lufa zaopatrzona w 8 prawoskrętnych bruzd, z poprzecznie uźebrowaną powierzchnią zewnętrzną dla poprawienia chłodzenia. Połączona z komorą zamkową gwintem co umożliwiało łatwą wymianę. Zastosowano zasilanie z taśmy amunicyjnej z mechanizmem bębnowym donośnika pomysłu Szpagina. Karabin był umieszczony na ciężkiej dwukołowej podstawie opracowanej przez Kolesnikowa. Celownik ramkowy wyskalowany do 3400 m, z muszką słupkową. Do prowadzenia ognia plot używano celowniki kołowe obr./wz. 1938 (wyskalowany do 2400 m) i obr./wz. 1941 (wyskalowany do 1800 m) – ze stałymi pierścieniami współśrodkowymi oraz listwami nastawczymi, dla uwzględnienia poprawek oraz przeziernikiem w postaci małego otworka w słupkowym ramieniu. W 1943 roku wprowadzono przeciwlotniczy celownik rakursowy obr./wz. 1943 z obrotową muszką wyprzedzeń powiązaną kinematycznie z przeziernikiem kierunkowym.

Służba konstrukcji

Wielkokalibrowy karabin maszynowy DSzK obr./wz. 38 znajdował się w uzbrojeniu armii radzieckiej przez cały okres II Wojny Światowej. Służył głównie do obrony przeciwlotniczej. Występował w pododdziałach piechoty na podstawie kołowo-

trójnożnej (kołowej, rozkładanej na trójnożną). Często był ustawiany na skrzyniach ciężarówek jako „samobieżny”. Montowany był na wieżach czołgów ciężkich IS-2 i IS-3, a także ciężkich dział samobieżnych ISU-122 i ISU-152. W 1943 znalazł się w uzbrojeniu Wojska Polskiego okresu PRL-u. Wielkokalibrowe karabiny maszynowe DSzK obr./wz. 38 pozostały w uzbrojeniu również po zakończeniu wojny. Początkowo był podstawowym typem wielkokalibrowego karabinu maszynowego w armiach Układu Warszawskiego. Stosowany był też w innych państwach zaopatrywanych w uzbrojenie przez ZSRR. Stał się drugim co do popularności na świecie systemem wkm-u po amerykańskim Browning M2. Od połowy lat 50.-tych, rozpoczął się proces ich wymiany na nowsze typy wielkokalibrowych karabinów maszynowych (głównie NSW i KPW). Obecnie karabiny maszynowe DSzK obr./wz. 38 i DSzK obr./wz. 38/46 zostały wycofane z uzbrojenia przez większość armii. W Europie jest używany przez armie krajów mające na uzbrojeniu starsze czołgi radzieckie (T-54 i T-55) np. Rumunię. W Wojsku Polskim DSzK obr./wz. 38/46 jest używany w armato-haubicach DANA. DSzK obr./wz. 38/46 jest nadal popularną bronią w krajach trzeciego świata.

DzKM Foto: ISAF

W posiadaniu karabinu są również talibowie, walczący z wojskami koalicji w Afganistanie. Przykładem użycia DSzK przez afgańskich rebeliantów było zestrzelenie amerykańskiego śmigłowca obserwacyjnego typu Kiowa oraz ostrzelanie polskiego Mi-24 gdzie rannych zostało dwóch członków załogi.

Zastosowana amunicja

Naboje pakowano w zbiorcze drewniane skrzynki mieszczące 170 sztuk. Załadowana taśma na 50 naboí miała masę 9 kg, natomiast pusta 1,3 kg.

1. Przeciwrancerna 12,7-мм патрон с бронебойной пулей образца 1930 года (Б-30):

- Masa naboju: 135 g
- Masa pocisku: 52 g
- Masa ładunku miotającego: 18 g
- Prędkość wylotowa: 840 m/s
- Pocisk pełnopłaszczowy ze stalowym rdzeniem.

Wersja – DSzK obr./wz. 1938

Foto: Dawid Kalka – Wrocław, Arsenał: Muzeum Militariów

2. Przeciwrancerna 12,7-mm с бронебойно-зажигательной пулей образца 1932 года (Б-32):

- Długość naboju: 147 mm
- Długość pocisku: 64 mm
- Masa naboju: 137 g
- Masa pocisku: 49,5 g
- Masa ładunku miotającego: 16 g
- Prędkość wylotowa: 810 m/s
- Pocisk pełnopłaszczowy ze stalowym rdzeniem i umieszczoną w przedniej części (pod płaszczem) masą zapalającą.

3. Przeciwrancerno-zapalająca ze smugaczem 12,7-mm с бронебойно-зажигательно-трассирующей пулей

(Б3Т) :

- Długość naboju: 147 mm
- Długość pocisku: 64,6 mm
- Masa naboju: 135 g
- Masa pocisku: 45,6 g
- Masa ładunku miotającego: 16 g
- Prędkość wylotowa: 810 m/s
- Pocisk pełnopłaszczowy ze stalowym rdzeniem i umieszczoną w przedniej części (pod płaszczem) masą zapalającą. W części dennej znajdował się smugacz.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Kaliber: 12,7 mm
- Amunicja: 12,7 × 107 mm
- Masa broni: 34 kg
- Masa zestawu: 157 kg
- Długość broni: 1626 mm

- Długość zestawu: 2328 mm
- Długość lufy: 1069 mm
- Długość linii celowniczej:
- Zasilanie: 1110 mm taśma na 50 naboii
- Szybkostrzelność: teoretyczna do 550-600 strz./min.,
praktyczna do 80 strz./min.

Mudżahedini – Afganistan, lata 80.-te

Bibliografia

1. <http://www.dws-xip.pl/encyklopedia/strzdszk38-ru/>
2. https://pl.wikipedia.org/wiki/Karabin_maszynowy_DSzK